

218 balsų	Šukys, Aleksandras	65 m	mokytojas	Stuttgart
217 "	Raišys, Vladas, dr.	53 m	gydytojas	Weiskirchen/Saar.
212 "	Norkaitis, Jonas, dr.	37 m	ekonomistas	Stuttgart
182 balsai	Klimaitis, Jaunutis	28 m	studentas	Hamburg 22
180 balsų	Palavinskas, Algirdas	37 m.	mokytojas	Mitlosheim/Saar
176 balsai	Endrikaitis, Vilius	75 m	pensininkas	Lübeck
162 "	Brakauskas, Antanas	58 m	tarnautėjas	München
139 "	Ilgūnas, Vincas	30 m	inž.mech.	Easen-Borbeck
135 "	Liegus, Pranas	43 m	pašto tarn.	Bad Schwartau
116 balsų	Rožė, Petras	44 m	statyb.rang.	Bocholt
116 "	Skeberdis, Emilis	32 m	statyb.inž.	München 54
93 balsai	Jasinskas, Antanas	59 m	teisininkas	Schwetzingen
69 "	Kalikauskas, Juozas	63 m	buhalteris	Schwetzingen

Tarybon išrinkti 15 pirmųjų, o visi kiti liekasi kandidatais. Pirmajam posėdžiui Kr.Taryba bus sukviesta apie Velykas.

JAUNIMO METAI

PLB Valdybai paskelbus 1966 metus jaunimo metais, PLB V-jos krašto Valdyba ėmėsi iniciatyvos sudaryti komitetą, kuris rūpintųsi šios gražios idėjos įgyvendinimu Vokietijoje.

Buvo sukviestos viso Vokietijoje veikiančios lietuvių jaunimo organizacijos bendram posėdžiui į Hüttenfeldą, lapkričio 16 d. Į kvietimą neatsiliepė tik Vokietijos Lietuvių Studentų Sąjunga. Posėdyje buvo atstovaujamos 9 organizacijos ar institucijos: Evangelikų Jaunimo Ratelis, PLSS Vokietijos Rajono Sesorija, PLSS Vokietijos Rajono Brolija, Vokietijos Moksleivių Ateitininkų Sąjunga, Vokietijos Studentų Ateitininkų Sąjunga, Lietuvių Evangelikų Liuteronų Bažnyčia iševijoje, Lietuvių Katalikų Sielovada, Lietuvių Vasario 16 Gimnazija ir PLB Vokietijos krašto Valdyba. Šių organizacijų ir įstaigų atstovai pasivadino save

VOKIETIJOS LIETUVIŲ JAUNIMO METŲ KOMITETU.

Atsiekti lankstesnei veiklai, buvo išrinktas iš trijų asmenų vykdomasis organas: pirmininkas - kun. V. Damijonaitis, vicepirm. ir išdininkas - mok. Fr. Skėrys, sekretorius - stud. V. Bartusevičius. Komiteto uždavinys yra veikti PLB Valdybos ir Pasaulio Lietuvių Jaunimo Metų Komiteto nubrėžtose gairėse: skatinti jaunimą aktyviau reikštis lietuviškoje visuomenėje, sudarant tam reiškimuisi galimybes. Vykdomasis Vokietijos Lietuvių Jaunimo Metų Komiteto organas kreipiasi į Vokietijos lietuviškąją visuomenę sekančiu atsišaukimu:

Mielos Sesės ir mieli Broliai!

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė yra paskelbusi ateinančius metus lietuviškojo jaunimo metais. Visi esame kviečiami ir šaukiami atkreipti dėmesį ir palankumą į mūsų gyvąją tautos viltį - jaunąją kartą.

PLB Vokietijos Krašto Valdyba sukvietė jaunimo organizacijų atstovus, kurie sudarė Vokietijos Lietuvių Jaunimo Metų Komitetą ir išsirinko vykdomąjį organą sekančios sudėties: Pirmininkas kun. V. Damijonaitis, vicepirmininkas ir išdininkas mokyt. Fr. Skėrys, sekretorius stud. V. Bartusevičius.

VLJMK adresas: Kun. V. Damijonaitis, 684 Lampertheim-Hüttenfeld, Schloss Rennhof.

Komiteto uždavinys yra veikti PLB Valdybos ir Pasaulio Lietuvių Jaunimo Metų Komiteto nubrėžtose gairėse, skatinti jaunimą aktyviau reikštis lietuviškoje visuomenėje, sudarant tam reikiškoms galimybėms. Kitais metais yra numatytas Vokietijos lietuvių jaunimo suvažiavimas (amžius tarp 15 ir 30 metų), truksias vieną savaitę, tarp liepos mėn. 26 ir rugpiūčio mėn. 10 d. Vasario 16 Gimnazijos patalpose. Į 1966 metų centrinio Vasario 16 minėjimo ir kitų tautinių švenčių, rengimo komisijas VLJMK Komitetas deleguoja savo atstovus.

Vokietijos lietuviškasis jaunimas turėtų būti atstovaujamas 1966 metais, Čigagoje ruošiamame Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongrese nuo birželio 30 iki liepos 3 d. Tomis diėnomis bus taip pat JAV ir Kanados lietuvių dainų šventė. Kiek iš spaudos teko skaityti, Didžiosios Britanijos Lietuvių Bendruomenės Valdyba nori suorganizuoti ekskursiją į JAV. Visi Vakarų Europoje gyvenantieji lietuviai turėtų į tą ekskursiją įsijungti, kad bendromis jėgomis būtų sudaryta didesnė grupė negu 120 asmenų. Tada būtų galima samdyti atskirą lėktuvą ir kelionė vienam asmeniui į abu galu tekainuotų tarp DM 800.- ir DM 1.000.- Komiteto eksekutyvas ištirs pigiausias galimybes ir dės pastangas, kad kuo didesnis skaičius lietuvių, o ypač jaunimo, įsijungtų į tą ekskursiją.

Vokietijos Lietuvių Jaunimo Metų Komitetas kviečia visus lietuvius Vakarų Vokietijoje, kurie yra kada nors planavę aplankyti JAV, pasinaudoti šia proga ir kuo skubiausia registruotis pas Komiteto pirmininką.

Dideli darbai laukia mus, ir tiems darbams įgyvendinti reikalinga lėšų. Vokietijos Lietuvių Jaunimo Metų Komitetas atidarė specialią sąskaitą, Konto Nr. 555 "Litauischer Jugendkongress" Bezirkssparkasse Weinheim/Bergstrasse ir nuolankiai prašo tautiečių paremti komiteto darbus ir aukas siųsti minėton sąskaiton.

Bezirkssparkasse Weinheim/Bergstrasse turi savo Postscheckkonto Nr. 1180 - Postscheckamt Karlsruhe. Kas aukas nori pervesti per Postscheckkonto, gali tai irgi daryti, bet prašome neužmiršti prirašyti sąskaitos 555 "Litauischer Jugendkongress".

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba parinko Lietuvių Jaunimo Metų šūkį: "Mūsų jėgos, mūsų žinios laisvai Lietuvai Tėvynei!"

Mes šventai tikime, kad broliai ir sesės Vakarų Vokietijoje ir laisvajame pasaulyje neužmirš mūsų jaunimo ir parems jo veiklą. Iš anksto dėkojame Tamstom už gerą širdį ir pasiaukojimą lietuviškajam jaunimui tremtyje.

Vokietijos Lietuvių Jaunimo
Metų Komitetas

PLB Vokietijos Kr. Apylinkių Pirmininkų posėdis

Lietuvių suvažiavimo metu, š.m. rugpiūčio 7 d. Vasario 16 Gimnazijoje įvyko apylinkių pirmininkų posėdis, kartu su PLB V-jos Kr. Valdyba ir jos įgaliotinais prie kraštų vyriausybių. Posėdyje dalyvavo viešnia iš Klevelando, PLB v-bos sekretorė M. Lenkauskienė. Pagrindinę vietą posėdyje užėmė pirmininkų pranešimai, kurių trumpą santrauką čia spausdiname:

Pranešimai iš apylinkių

1. Vilčinskas iš Hagen apylinkės. Apylinkėje yra 120 asmenų iš jų 60 tikrų lietuvių, kiti 60 maišytos šeimos su svetimtaučiais. Vargo mokyklą lanko 10 mokinių. Solidarumo mokesčius surinkti sunku ir tai ne iš visų.
2. Lukošaitis iš Dortmundo apylinkės papasakojo apylinkės istoriją, kad apylinkė veikia nuo 1921 metų į ten atvykusių lietuvių iš Rytų Prūsų ir Klaipėdos krašto. Jis sakė, kad apylinkės istorija pasiėmė parašyti p. Povilavičius-Vykintas. Prie šios senos apylinkės ilgai neprilipo šio karo emigrantai, bet dabar jau apylinkė sulipdyta ir nesusipratimų nėra.
3. Umbrazevičius iš Emsdett's apylinkės. Apylinkėje yra tik 3 lietuvių šeimos, visi kiti Lietuvos vokiečiai repatrijantai. Solidarumo mokesčius mokėjo kol BALF'as dar dalino savo gerybes. Vargo mokyklos nėra.
4. Šukys Vaclovas iš Hannoverio apylinkės. Apylinkė vargo mokyklos neturi. Solidarumo mokesčius surinkti sunku po to, kaip BALF'as nustojo šelpes.
5. Kazirskis iš Bad Zwischenahn apylinkės. Vargo mokyklos nėra. Dideli sunkumai su solidarumo mokesčių surinkimu. Apylinkėje yra daug senelių.
6. Šmigelskis iš Giesen apylinkės. Apylinkėje yra 40 šeimų. Vargo mokyklos nėra. Jis pats yra ir pirmininkas ir sekretorius ir kasininkas, nes visi kiti nenori bet kokį darbą dirbti. Solidarumo mokesčius surinkti sunku.
7. Kavolis iš Diepholz apylinkės. Apylinkėje yra 37 nariai, iš jų tik 12 yra darbingi. Vargo mokyklos nėra. Solidarumo mokesčius surinkti sunku.
8. Rožė iš Bocholto apylinkės. Jis pasveikino PLB Vyr. Valdybos sekretorę p. Lenkauskienę ir KV. narius. Padėkojo už duotą galimybę susirinkti. Toliau papasakojo, kad apylinkėje yra 41 narys, tarp kurių yra vienybė, švenčia visas lietuvių šventes. Susirenka vieną kartą mėnesyje, apsimoka visus solidarumo mokesčius, paaukoja Vasario 16 gimnazijai ir čia pat perdavė gimnazijos direktoriui surinktą auką 136.-DM. Vargo mokyklos neturi. Toliau pasisakė prieš anonimišnius rašytojus, kurie savo raštais šmeižia Vasario 16-tos gimnaziją, jos mokytojus ir kitus pavienius asmenis.
9. Stankaitis iš Darmstadto apylinkės. Apylinkėje yra 165 nariai, 80% jos narių yra lietuvių kilmės, nes apylinkė susideda iš 2040 Lbr. Soc. Co. Apylinkės valdyba yra paskirta kuopos vado be rinkimų. Vargo mokyklos nėra. Solidarumo mokesčius moka 72 nariai iš 120 turinčių mokėti.
10. Kun. dr. J. Petraitis iš Memmingeno apylinkės. Apylinkėje yra nemažai jaunimo, su jais veikti nėra pajėgų. Turi tautinių šokių grupę, bet ji ilgainiui nustos veikusi, nes dabar dar dalyvauja tik mergaitės. Nėra kam vedovauti. Solidarumo mokesčius vieni moka pilnai, bet yra mokačių dalinai. 20% visai nemoka. Vargo mokykla yra, bet tikrai vargo mokykla, nes vaikai nemoka lietuviškai. Praeitais metais buvo 11 mirusių. Pranešėjas pasakojo dar, kad Augsburgė, kuris jam priklausė kaip kunigui turi savo apylinkės pirmininką, bet veiklos neįveda. Dar pasakė ir apie Ulmo lietuvius, jų yra 150 asmenų kurie neorganizuoti, neturi ir tikros apylinkės. Juos suorganizuoti reikėtų kam nors iš KV. narių.

11. Tumas iš Würzburg apylinkės. Apylinkėje yra 12 tikrų narių. Reikėtų priimti ir visus tuos, kurie atvyksta iš Lietuvos, tuomet būtų apie 40 narių. Vargo mokyklos nėra. Apylinkė globoja mirusiųjų lietuvių kapus. Pagėdavo, kad būtų išleistas Lietuvos metraštinis.
12. Simonaitis iš Weinheimo apylinkės. Apylinkėje yra 65 pilnatiesiai nariai, su jaunimu 120 narių. Solidarumo mokesčius surinkti sunku todėl, kad apylinkės nariai išsisklaidę plačiai. Vargo mokyklos nėra.
13. Šukys Aleksandras iš Stuttgarto apylinkės. Apylinkėje yra 181 narys, šeimomis būtų 149 šeimos. Apylinkės nariai gyvena plačiai išsisklaidę aplink Stuttgartą po kelis, mažomis grupelėmis. Tad ir bet koks veikimas yra labai sunkus. Solidarumo mokesčius taip pat sunku surinkti.
14. Behrendt Marija iš Pinnebergo apylinkės. Apylinkėje yra 12 narių. Solidarumo mokesčių moka. Vargo mokyklos nėra, nes nėra to amžiaus vaikų.
15. Liegus iš Lübecko apylinkės. Papasakojo buvusius apylinkės sunkumus iš praeities, kuomet negalėjo sudaryti vienos apylinkės. Toliau pasakojo, kad apylinkė yra išsklaidyta. Solidarumo mokesčius sunku surinkti. Taip pat iš tų mokesčių atsiskaityti kas mėnesį neįmanoma. Vargo mokyklos nėra. Kitų nusiskundimų neturi ir skųstis nenori.
16. Šiugždinis iš Mülheimo apylinkės. Pradėjus jam apylinkėje pirmininkauti buvo tik 12 narių, dabar jau yra 27. Nusiskundimų nėra. Nariai tvarkosi, solidarumo mokesčių moka ir mokės ateityje.
17. Poškaitis iš Kaiserslauterno apylinkės. Solidarumo mokesčius surinkti yra sunku. Buvo lengva kaip BALF'as dalino savo gėrybes. Bendrai, yra žmonių kurie priklauso kelioms apylinkėms ir sakosi, kad mokesčius moka kitur. Bendram darbui žmonės sunku pritraukti.
18. Valaitis iš Hamburgo apylinkės. Bendrai apylinkėje yra apie 350 lietuvių, bet narių tik 40. Solidarumo mokesčius sunku surinkti. Vargo mokykla yra. Apylinkė leidžia savo leidinį, spausdinamą šapirografu "Aušros Vartai", viso kas mėnesį po 500 egzempliorių.
19. Brakauskas iš Müncheno apylinkės. Apylinkėje yra 98 nariai, solidarumo mokesčius moka 50 narių, kiti 48 nariai nuo nario mokesčių mokėjimo atleisti. Apylinkė turi ryšį su social. apdraudimo įstaiga, kuri kartais padeda. Vargo mokykla yra, kurią veda prityręs mokytojas Leukaitis. Solidarumo mokesčius renka per minėjimus. Už praėjusius metus pilnai atsiskaityta.
20. Žiemelis iš Burgsteinfurto apylinkės. Apylinkė išsimėčius po 3 po 2 narius skirtingose vietose. Todėl sunkus ir bet koks bendras darbas. Solidarumo mokesčius sunku surinkti.
21. Juozaitis iš Bambergo apylinkės. Dar naujai perėmęs savo pareigas.
22. Žaliukas iš Osnabrücko apylinkės. Apylinkėje yra 137 nariai. Solidarumo mokesčius moka tik pusė narių. Su KV kas mėnesį sunku atsiskaityti, bet du kartus per metus būtų galima. Vargo mokykla yra ir puikiai veikia, nes turi gera mokytoją.

).(.).(.)

dovai ir minios pasidalindavo į dvi stovyklas: vieni šaukė: "Prikryžiuk Jį", pasisakydami už žmogžudį Barabą; kiti gi reiškė Kristui ištikimybę ir klausė Jo balse.

Po pamaldų įvyko susirinkimas salėje, kuriam vadovavo Vokietijos Ateitininkų Sendraugių pirmininkas dr. J. Grinius. Jis priminė lietuvių pažangumą prieš kitas tautas, kurios dar ir dabar nesuvokia pilnai Kristaus Karaliaus šventės ir viešų jos minėjimų už bažnyčios neturi.

Sugiedojus "O, Dieve geriausias", kun. D. Kenstavičius skaitė paskaitą apie Kristų kaip visatos valdovą. Pažymėjęs šios šventės įkūrimo aplinkybes, prelegentas pirmiausiai stabtelėjo ties evangelistais, kurie visi paliečia Kristų kaip vadą ar valdovą. Toliau prelegentas citavo pirmuosius krikščionijos rašytojus, šv. Augustiną, Origeną, Tertulijoną, kurie taip pat rašė, nors kiekvienas savaip, apie Kristų valdovą. Pažiūrėjęs, kaip šitoji mintis yra išreikšta Kristaus Karaliaus šventės liturgijoje ir kaip Išganytojas buvo vaizduojamas krikščionių dailėj skirtingose epochose, prelegentas ilgiau sustojo prie tylos, arba persekiojamos bažnyčios, kuri yra mistinis Kristaus kūnas. Žinant, kad Išganytojas buvo persekiojamas ir kankinamas iki mirties, visai nenuostabu, kad ir jo mistinis kūnas - Bažnyčia - tebėra persekiojama iki šiandien. Tuos persekiojimus mes, lietuviai, labiau jaučiam negu laisvos tautos. Todėl ir savo paskaitą kun. D. Kenstavičius baigė citata iš keturių lietuvių maldaknygės, parašytos Sibiro tremty.

Aptemus salėje lempoms, scenoje sušvito lietuviškasis Kristus-Karalius - Rūpintojėlis. Pasigirdo religinė muzika, giesmės iš magnetofono juostos ir Jūratės Barasaitės bei Ritos Pauliukevičiūtės suvaidinti eilėraščiai. Muzikiniuose rėmuose jautriai nuskambėjo ir Evangelijos ištraukos apie Kristų Karalių.

Po pertraukos minėjimo dalyviai turėjo progos pamatyti PLB pirmininko p. J. Bačiūno atvežto spalvoto, garsinio filmo iš 1964 m. Čikagoje įvykusios tautinių šokių šventės.

Kaiserslauterno. LB apylinkės branduolį nuo seno sudaro 8593 LS Inžinerijos Tiltų Priežiūros kuopa. Ji šiemet švenčia savo gyvavimo 15 metų sukaktį. Kuopa buvo įsteigta 1950 m. rugpiūčio 24 d. Pirmasis jos vadas buvo kpt. Jonas K. Valiūnas, vėliau kpt. Jonas Baltrušaitis, o nuo 1959 m. sausio 12 d. jai vadovauja kpt. Juozas Venckus.

Nuo 1959 m. kovo mėn. kuopoje veikia Vasario 16 Gimnazijai remti būrelis Nr. 70, per tą laiką įteikęs Gimnazijai DM 6.470.- Šalia būrelio nuolatinių aukų, kuopos vyrai Gimnazijai papildomai dar yra paaukoję DM 825.-, o naujųjų rūmų statybai DM 1.200.- Ligoniams yra suaukota DM 3.381.40.

Kuopos sukaktis buvo paminėta š. m. lapkričio 26 d., dalyvaujant visiems nariams.

Lietuviškos dainos ir žodžio koncertai:

Hamburge, Liubecke ir Lebenstedte koncertavo dainininkė Janina Liustikaitė ir deklamatorius Albinas Gedvila. Kadangi parengimai buvo surišti su Lietuvos kariuomenės šventės minėjimu, tai Hamburgo

Kolegijos Romoje vicerektorium.

Naujasis direktorius pareigas perims nuo 1966 sausio 1 d. Sausio 4-5 d.d.Vokietijos lietuviai kunigai ruošia Dieburge padėkos-atsisveikinimo susitikimą su tėv.Bernatoniū.Yra pakviestas dalyvauti J.E.vysk.Brazys,prel.Tulaba ir visi Europos lietuvių katalikų Sielovadų direktoriai.

Evangelikų veikėjų suvažiavimas. Įvyko rugsėjo 27 d.-spalio 1 d. Bugenhagene, prie Baltijos jūros. Jame dalyvavo lietuviai: senj.A.Keleris, kun.J.Urdzė, kun.J.Stanaitis, kun.A.Geležinius, V.Urdzienė, M.Kilienė, Fr.Šlenteris, Fr.Skėrys ir R.Baliulis.

VASARIO 16 GIMNAZIJA

Nauji mokytojai. Nuo rugsėjo pradžios gimnazijoje dėsto buvęs jos mokinyš Gerhardas Bauras. Jis atvyksta šeštadieniais ir moko mažiukus geografijos, o vyresniuosius kūno kultūros. G.Bauras yra gimęs 1940 m.sausio 14 d.Kaune.Vasario 16 Gimnaziją baigė 1961 m.kovo 28 d. Dabar studijuoja sociologiją Heidelbergo universitete.

Kun.Vingaudas Demijonaitis dėsto lotynų kalbą V ir VI klasėje. Jis Vasario 16 Gimnaziją baigė 1956 m., filosofija studijavo Romoje, o teologiją Paderborne ir Romoje.Kunigu išventintas 1964 m.

Antanas Veršelis dėsto matematiką II ir III-je klasėse, ir anglų kalbą III-je klasėje.Dvi dienas savaitėje pavaduoja berniukų bendrabučio vedėją, o tris dienas prižiūri pamokų ruošą.Yra berniukų skautų globėjas.

A.Veršelis yra gimęs 1915 m.Vilniaus krašte.1938 m.baigė Vytauto Didžiojo Vilniaus gimnaziją ir vėliau Vilniaus universitete studijavo fiziką-matematiką.1940 m.Vilniaus Pedagoginiame institute išlaikė mokytojo egzaminus.Kurį laiką mokytojavo Švenčionių pradžios mokykloje, vėliau suorganizavo Vidžių progimnaziją ir jai vadovavo bei dėstė matematiką.Vokietijoje mokytojavo "Žibinto" aukštesnėje prekybos mokykloje, o nuo 1947 m.gyveno Anglijoje.

PLB Vokietijos Krašto Valdybai paprašius, PLB Valdyba sudarė iš trijų kraštų Lietuvių Bendruomenių komisiją, kuri spalio mėn. 1965 m.tikrino Vasario 16 Gimnazijos būklę.Komisija neapsiriboję vien tik finansiniais ar statybos reikalais, bet gilinosi į visas problemas. Tuo tikslu posėdžiavo su Kr.Tarybos nariais, Švietimo Komisija ir Mokytojų Taryba.Taip pat, tikrintojams prašant, buvo pakviesta pasitarimams visa eilė privačių asmenų, iš kurių atvyko A.Griniene ir J.Norkaitis.Jokio komisijos pranešimo dar negauta, tačiau spaudoje paskelbtas sekantis jų atsišaukimas:

Vasario 16-sios Gimnazijos Reikalu

Remiantis PLB valdybos 1965 rugsėjo 30 d.raštišku įgaliojimu, sudarytoji speciali Vasario 16-sios gimnazijai patikrinti komisija, susidedanti iš inž.V.Adamkavičiaus (JAV LB), dr.P.Karvelio (Vokietijos LB) ir dr.P.Radvilos (Šveicarijos LB), susirinkusi 1965 spalio 7 d.Hüttenfelde, Vak.Vokietijoje, pavestą patikrinimą atliko ir baigė savo darbą 1965 spalio 25 d.

Komisijai vykdant pavestą uždavinį, reikalingas žinias ir dokumentaciją teikė Vokietijos LB Krašto Valdyba, gimnazijos vadovybė ir tarnautojai. Papildomai dokumentacijai surinkti Komisijos nariai buvo nuvykę į Hemsbacho miesto savivaldybę ir susipažino su gimnazijos turto nuosavybės dokumentais. Komisijos prašymu, buvo sukviesta ir posėdžiauta su gimnazijos mokytojų taryba, Švietimo Komisija, Vokietijos LB tarybos nariais bei komisijos prašymu pakirai pakviestais padėčiai vertinti nusimanančiais asmenimis.

Komisija išsiaiškino Vok. LB priklausančio turto padėtį, patikrino naujų rūmų statybą ir atskaitomybę, ištyrė, kokiomis skolomis LB turtas šiuo metu apsunkintas, susipažino su gimnazijos mokslo lygiu ir auklėjimo padėtimi. Turėtų pasitarimų metu komisija galėjo išsiaiškinti su Katalikų sielovados direktoriumi ir evangelikų senjoru Vokietijoje jų vaidmenį Vasario 16-sios gimnazijos tvarkyme. Visuose kituose posėdžiuose aptarta priemonės mokslui ir auklėjimui pagerinti. Sudarytas planas, kas turėtų būt dar padaryta, kad Vasario 16-tosios gimnazija atliktų savo užsibrėžtus uždavinius ir galėtų jaunimui užtikrinti reikiamą išsimokslinimą, auklėjimą ir sveikatingumą.

Išsamų pranešimą apie padėtį su pasiūlymais ir išvadamis Komisija įteiks PLB valdybai.

Pasirašė: Inž. V. Adamkevičius, dr. P. Karvelis
ir dr. P. Radvila

Pasikeitimai Švietimo Komisijoje. Į Švietimo Komisiją sutiko įeiti Balfas ir Centro Valdybos posėdyje lapkričio 16 d. savo atstovu paskyrė prof. dr. Zenoną Ivinskį, kuris dėsto istoriją Bonos universitete. Lietuvių Evangelikų Liuteronų Bažnyčia Išeivijoje savo atstovu paskyrė kun. J. Urdžę, vietoj iki šiol buvusio senjoro kun. Adolfo Kelerio.

Brandos egzaminai. 1965/66 mokslo metų brandos egzaminai Vasario 16 Gimnazijoje pradėti gruodžio 6 d. Juos laiko Artūras Hermanas, Verneris Kiminus, Evaldas Maščinskas ir Elza Morozovaitė. Jau parašyti lietuvių, lotynų, vokiečių ir anglų kalbų ir matematikos rašomieji. Pirmąją korektūrą darys Vasario 16 Gimnazijos mokytojai, antrąją - Švietimo ministerijos paskirti egzaminatoriai, o galutinį rašomųjų pažymių išves vėl kiti asmenys. Atsakomieji egzaminai bus kovo mėnesyje.

Dantės Aleghierio 700 metų sukakties minėjimas. Š. m. gruodžio 8 d. Vasario 16 gimnazijos VII ir VIII klasės, kuriose dėstoma visuotinė literatūra, visai gimnazijai suruošė žymiausio italų literatūros šulo Dantės Aleghierio 700 metų gimimo sukaktį.

Po mokytojo J. Griniaus įvadinio žodžio apie Dantę, kaip kūrėją treptinį apie to rašytojo gyvenimą referatą paskaitė Stasys Gujėnas, o apie "Dieviškąją Komediją" - Andrius Šmitas (abu VIII kl. mokiniai). "Dieviškosios Komedijos" įvadinę giesmę paskaitė M. Landas ir P. Vegneris, o dvi ištraukas iš "Pragaro" ir "Dangaus" dalių - Al. Starukas. Programos eigą pranešinėjo M. Kiminaitė. Programa buvo pradėta ir baigta atitinkamos muzikos gabalėliais.

Ivairių tautybių svečiai Gimnazijoje. Lapkričio 17 d. Vasario 16 Gimnazijoje lankėsi Benamių Užsieniečių Komitetas iš Stuttgarto, vadovaujamas dr. Hermann Maurer. Komitete buvo atstovaujami ukrainiečiai, lenkai, rusai, vengrai, rumunai, lietuviai ir estai. Svečiai

Svečiai susipažino su mokykla ir bendrabučiu. Tautinių šokių grupė jiems išpildė trumpą, bet labai pasisekusią programą.

Tautiniai šokiai Berlyne, Munchene ir Königsteine. Kaip jau spaudoje plačiai minėta, Vasario 16 Gimnazijos šokėjai dalyvavo didžiuliam vokiečių pabėgėlių suvažiavime Berlyne ir ten vykusiam folkloro konkurse laimėjo antrąją premiją. Dalyvavo apie 25.000 žiūrovų.

Spalio 29-31 d.d. šokėjai buvo nuvykę į jaunimo kongresą Munchene ir ten, kartu su eile kitų tautybių, atliko folklorinę programą taip pat keletos tūkstančių žiūrovų akivaizdoje. Abidvi išvykos finansavo švenčių rengėjai.

Königsteine. Persekiojamosios B-čios kongrese taip pat sėkmingai dalyvavo ir mūsų šokėjai.

Gruodžio 20 d. Vasario 16-tosios Gimnazijos krepšinio rinktinė buvo pakviesta sulošti prieš Weinheimio Gimnaziją. Nuvykdami visiškai neturėjome vilčių laimėti, nes apie 2 mėnesius nesitreniravome. Gimnazijos rinktinę sudarė V. Kimminus (9 kl.), E. Laščinskas (9 kl.), P. Vegneris (8 kl.), St. Gujėnas (8 kl.), A. Starukas (7 kl.), A. Packevičius (6 kl.) ir mokytojas G. Bauras.

Pradėjus lošti atrodė, kad Weinheimiečiai laimės šias rungtynes. Mūsų šokėjai buvo truputį susijaudinę, nekoncentruotai pasavo sviedinį ir taip vokiečiai pirmajame puslaikyje susirinko daug taškų. (24 : 13). Tačiau kitame puslaikyje lietuviai susikaupė ir nauja energija pradėjo lošti. Netrukus ir jiems pasisekė surinkti tiek taškų, kad priešininkų komanda susijaudino. Taip Weinheimio Gimnazijos rinktinė arti pralaimėjimo. Liet. krepšininkai jau pradėjo vesti 8 taškais, tačiau Weinheimiečiai suspėjo dar 7 taškus laimėti. Rungtynės baigėsi 37 : 36 Vasario 16 Gimnazijos naudai.

KALĖDŲ EGLUTĖ VASARIO 16 GIMNAZIJOJE

Tradicinis prieškalėdinis vakaras Vasario 16 Gimnazijoje ir šiemet sutraukė daug įvairių tautų svečių. Visų pirma, pačių mokinių tėvai ir giminės, buvę mokiniai, lietuviškosios bendruomenės vadovybė, seno draugiškumo ryšiais su šia gimnazija susirišusių amerikiečių armijos dalinių atstovai ir kviestiniai svečiai iš vietos vokiškosios visuomenės užpildė salę.

Šio vakaro paskirtis yra sukurti visuose tikrą kalėdinę nuotaiką, kurios pagrindas yra nuoširdumas vienas kitam. Jis ypač svarbus mums lietuviams, išbarstytiems po visą pasaulį, nes tai yra stipriausia solidarumo jungtis. Tik jos dėka gyvuoja ir ši mokykla. - Tais žodžiais į susirinkusius prabilo rengėjų, katalikų ir evangelikų jaunimo vadovų, vardu gimnazijos kapelionas kun. Jonas Riaubūnas.

Pradžioje lietuviškai nesuprantantiems svečiams vokiškai ir angliškai buvo pristatytas kalėdinio vaidinimo turinys. Veikalas yra sukurtas pagal šv. Rašto tekstus gimnazijos direktoriaus kun. Br. Liubino, kuris jau ketvirtos Kalėdos padaro šitokią dvasinę dovaną savo mokiniams ir visuomenei. Autorius susidūrė su problema, kaip kelintą kartą reikia pristatyti tą pačią kalėdinę temą, išvengiant pasikartojimo. Reikia pasakyti, kad surastas sprendimas buvo tikrai originalus ir savo kompozicija, ir įvestomis naujomis choreografinės vaidybos priemonėmis.

Trijų paveikslų veikalas vadinasi "Bausmė ir pažadas". Kalėdų įvykio pirmąją užuomazgą jis randa žmonijos istorijos pradžioje. Pakilia Šventraščio kalba pranašų lūpomis yra atkuriamas pasaulio sutvėrimo rytas, žmogaus išaukštinimas, jo laisvės bandymas ir nupuolimas. Šioje vietoje pasigirsta Beethoveno penktosios Likimo simfonijos garsai, kuriuose virpa nuostabi harmonija, auksinė rytmečio šviesa nušviečia pirmuosius žmonijos tėvus - Adomą ir Ievą - prie rojaus medžio. Šią laimės sceną sukrečia likimo smūgiai - kaltės pajautimas - bausmė - išvaymas iš rojaus. Išraiškos šokio priemonėmis ir vaidyba artistai - Alfredas Starukas (Adomas), Regina Tamošaitytė (Ieva) ir Manfredas Šiušelis (Cherubinas) - atsiekė stebėtinų, mėgėjų scenoje neįprastų, viršūnių, atskleisdami žmogaus kaltės ir pasmerkimo psichologiją. Į generalinę repeticiją specialiai išiprašę spaudos fotografai yra padarę puikių nuotraukų, kurios ir nedalyvavusiems galės paliudyti, kokių pasigėrėtinų momentų yra išgyvenę šio vaidinimo žiūrovai, nesitikėję to patirti mokinių teatre. Šalia tobulo įsijautimo į roles, yra ypač pabrėžtinas choreografijos, kostimų ir režisūros augštas dorinis lygis.

Vėl pranašų figūros skelbia ne tik Dievo teisingą bausmę, bet ir jo gailėtingą pažadą - būsimąjį Mesijo atėjimą.

Antrasis paveikslas vaizduoja Izraelio tautą Babilono nelaisvėje. Pranašų žodžiais ir giesmėmis žmonės ištrėmimo nelaimėje guodžiasi būsimojo Mesijo pažadu. Senojo Testamento žodžiai tremties vaikų lūpcse alsuoja dabarties tikrove.

Trečiasis paveikslas - žmonija prie prakartėlės, yra sudėtas iš kalėdinių evangelijos ištraukų ir išpuoštas pirmą kartą šioje aplinkoje nuskambėjusiomis naujomis giesmėmis.

Veikalo pastatymu, choreografija ir režisūra rūpinosi mokytoja Eliza Tamošaitienė, giesmių paruošimo srityje padedama VII kl.

KALĖDINIS VYSKUPŲ LAIŠKAS

Brangūs lietuviai visame pasaulyje!

Šiandien baigėsi istorinės reikšmės įvykis: antroji Vatikano konciliacija. Dabartinei žmonijai kartais teko ypatinga privilegija gyventi šio įvykio metu. Mokslo ir technikos pažangos dėka visas pasaulis galėjo sekti koncilijos eigą taip iš arti, kad prieš mus gyvenusieji būtų negalėję to net įsivaizduoti. Sekė ją ne vien katalikai, todėl ir ne visų buvo vienodi išpūdžiai. Tačiau, nežiūrint to, visame pasaulyje vyravo konciliacijai ir Bažnyčiai palankios nuotaikos.

Tęsėsi ji ketverius metus, bet jos vaisių pakaks kartų kartoms. Tai pirmoji konciliacija, kurioje dalyvavo ir lietuviai vyskupai: pradžioje tik vienas, bet nuo šių metų pradžios jau du, o baigė trys, nes šių metų gruodžio 5 d. buvo konsekruotas iš Lietuvos atvykęs Kauno arkivyskupijos ir Vilkaviškio vyskupijos valdytojas prelatas Juozapas Matulaitis Labukas.

Negausios mūsų jėgos buvo sutelktos galimai geresniam negrižtamų progų išnaudojimui. Emėmės tokių darbų ir iniciatyvų, kurios mums atrodė pačios svarbiausios. Dabar jau laukia visų mūsų bendra pareiga - galimai greičiau ir geriau pasisavinti gausų jos derlių. Mums reikia išsiversti visus jos nutarimus į gimtąją kalbą, juos išmąstyti ir išsiaiškinti ir prisitaikinti brandų jų turinį dabartinėms mūsų gyvenimo sąlygoms.

Pradėkime nuo mūsų viešųjų maldų, nuo liturgijos. Ką tik Apaštalo Sostas patvirtino mums naują šv. Mišių vertimą į gimtąją kalbą ir nustatė vienodą jos vartojimo kiekį tiek esantiems tėvynėje, tiek ir pasklidusiems visame pasaulyje. Nuo šiol visų kraštų lietuviai, vietos vyskupai sutinkant, vartojo savo kalba visose balsiai kalbamose šv. Mišių dalyse, įskaitant visas tris viešąsias maldas ir prefaciją. Šia proga norime atkreipti visų dėmesį į mažą pakeitimą Viešpaties maldoje: prašymas "ir nevesk mus į pagundą" yra aiškiau išverstas šitaip: "ir neleisk mūsų gundyti".

Drauge su nekintamomis šv. Mišių dalimis buvo patvirtintas ir naujas lietuviškas ritualas. Visus šiuos jau patvirtintus liturginius tekstus stengsimės greitai ir deramai išleisti. Visų mūsų šventa pareiga bus juos įsigyti ir gerai išmokti sutartinai jais naudotis. Tuo tarpu bus stengiamasi paruošti ir duoti patvirtinti naują visų metų šv. Mišių vertimą, bendrą tėvynės ir viso pasaulio lietuviams.

Antrasis bendras visų mūsų užmojis po šios koncilijos turi būti pokalbis visų su visais. Pokalbis yra programinės Pauliaus VI enciklikos "Ecclesiam suam" vedamoji mintis ir dvasia. Pokalbis katalikų tarpe, kunigų su pasauliečiais, pokalbis Bažnyčios su nekatalikais ir net netikinčiais - kaip raudona gija eina per visus šios koncilijos nutarimus. Ne užsidarydama savyje, bet ieškodama pokalbio su visu pasauliu Bažnyčia gali atlikti Kristaus jai duotą misiją: "Eikite į visą pasaulį ir skelbkite Evangeliją visai tvėrinijai" /Mork. 16, 15/.

Vaisingas pokalbis yra didelis menas, kurio visi: ir kunigai, ir pasauliečiai turime mokytis. Turime gerai pažinti savo tikėjimą, išmokti kitų klausyti, juos suprasti ir jiems atsakyti. Mūsų pokalbį turi maitinti gili krikščioniška meilė, abišalė pagarba ir pasitikėjimas. Ne nuo priekaištų ir ne nuo to, kas mus tarpusavy skiria, reikia pradėti, bet nuo to, kas mus jungia.

Su krikščionišku jautrumu ir atsakomybe imkimės pokalbio tarp kunigų ir pasauliečių. Niekada neužmirškime, kad krikšto ir kitų sakramentų malone mes įsijungiame ne tik į patį Kristų, bet ir į Jo likimą ir į Jo kaip Vyriausiojo Kunigo, Pranašo bei Valdovo pašaukimą. Štai kodėl ne tik kunigai, bet ir pasauliečiai esame pašaukti veikliai dalyvauti savo religinės bendruomenės liturginiame, apaštaliniam, socialiniame bei ekonominiame gyvenime. Todėl reikia, kad visose šiose srityse tarp kunigų ir pasauliečių vyktų nuolatinis pokalbis ir atsakingas bendradarbiavimas.

Nei kunigams, nei pasauliečiams nevalia siaurinti šito pokalbio ribų. Ne priklausymas kuriai organizacijai padaro mus tikrais katalikais, bet tik krikšto malonė. Tik ji duoda mums teisę ir pareigą dalyvauti nuolatiniam Bažnyčios narių pokalbyje ir apaštalavime. Ir nors organizuotas apaštalavimas yra labai svarbus, nes ky-la iš pačios socialinės žmogaus prigimties, tačiau nemažiau reikalingas yra ir pavienių asmenų apaštalavimas, kuris visuomet yra naudingas, o kai kada ir kai kam yra tiesiog vienintelis tinkamas ir galimas apaštalavimo būdas. Štai kodėl reikia, kad atviras ir nuoširdus pokalbis apimtų ir organizuotus ir neorganizuotus, ir arti ir toli esančius, ir palankiai ir priešiška mums nusiteikusius.

Šalia šito nuolatinio tarimosi ir pokalbio tarp kunigų ir pasauliečių yra būtinas nuolatinis pašnekesys tarp mūsų vyresniosios ir jaunesniosios kartos. Jo pareigą mums įsakmiai pabrėžia ką tik pasibaigusi Vatikano koncilija: "Suaugusieji tegu rūpinasi vesti draugišką pokalbį su jaunuomene, kad, nugalėję amžiaus skirtumą, galėtų geriau vieni kitus suprasti ir saviškais dvasios turtais vieni kitus papildyti"/Dekretas "Apie pasauliečių apaštalavimą", nr. 12/.

Pilni nekantraus dinamizmo, jaunieji ruošiatės perimti istorijos vairą į savo rankas ir pasukti jį į drąsių permainų rytojų. Jūs jį perimsite, bet perimsite kartu su slegiančia atsakomybe už savo ir būsimųjų kartų likimą. Tada pamatysite, kaip brangus ir kaip labai reikalingas yra vyresniosios kartos patyrimas. Tada tai susivoksime, kad jie jau buvo tuo, kuo jūs šiandien esate, ir kad jūs greitai būsite tuo, kuo jie šiandien yra. Ir tada aiškiai suprasi-te, kokia išmintis ir kokia Dievo palaima yra darnus abiejų kartų sugyvenimas šeimoje ir visuomenėje.

Štai kodėl su dideliu rūpesčiu ir meile mes sveikiname jus, lietuviaiškiai pasaulio jaunime, šiais jūsų uždaviniais ir likimui apsvarstyti skirtais metais. Ruošdamiesi savo kongresui, iš atsinaujinusios Bažnyčios dvasios semkitės sau vilties ir įkvėpimo. Plautaus ir kartu gilaus įkvėpimo, vedančio per šeimą tarnauti tautai, o per tautą - visam pasauliui.

Netrukus Apaštaly Sostas paskelbs direktyvas, kaip reikės kai kuriuos koncilijos nutarimus vykdyti. Šiais metais priimtieji koncilijos nutarimai įsigalios tik nuo 1966 m. birželio 29 dienos, šventųjų apaštaly Petro ir Pauliaus šventės. Visi katalikai jau dabar ruoškimės juos vykdyti. Koncilijos metu daug kur net nekatalikai meldėsi į Šventąją Dvasią, prašydami koncilijai sėkmės. Todėl dabar melskimės visi kartu ir pavieniui, prašydami šviesos ir pagalbos kuo sėkmingiausiai tęsti koncilijos mums duotus darbus. Stengsimės mes lietuviai nelikti paskutiniųjų tarpe savo pačių ir visos žmonijos dvasinio atsinaujinimo darbe: būsime veiklūs tiek savo, tiek ir gyvenamojo krašto Bažnyčios gyvenime.

Teisingai yra sakoma, kad Kalėdos - tai šeimos šventė. Kaip Rytų šalies išminčiai į Betliejų, taip visi Kalėdoms skuba į namus, į savo šeimą. Šeimai didžiausią dėmesį skyrė koncilija. Joje juk

gimsta ir bręsta žmogus, joje pražysta širdies ir dvasios pasaulis. Ir todėl pirmiausia joje yra sprendžiamas ne tik atskiro asmens, bet ir tautos, ir viso pasaulio likimas.

Šventosios Kalėdos tegražina mus į šiltą gimtųjų namų jaukumą, teatgaivina gražias tautos tradicijas mūsų šeimose, tesujungia mus lietuvius į vieną didelę Šeimą. Kartu tepažadina jos mummyse tą gerąją valią, kuri kyla iš Dievo ir neša visokią ramybę bei taiką.

Broliai ir Sesės lietuviai: šito meldžiamė jums per mūsų Viešpatį Kristų, kurs gimė Kalėdų naktį, kad taptų mūsų likimo Broliu. Kartu su savo ganytojiškuoju palaiminimu mes siunčiame jums ir šv. Tėvo Pauliaus VI linkėjimus su ypytingu apaštalinium palaiminimu, kurį jis prašė perduoti jums neseniai mums suteiktoje audiencijoje.

Kristaus malonė ir dangiškosios Motinos globa telydi jus visur ir visada!

Vysk. Vincentas Brizgys .

Vysk. Pranas Brazys.

ROMA, 1965 m. gruodžio 8 d.

~~~~~

S T A T Y B A

Statybos komisijos pranešimas 1964 m. balandžio mėn. 4-5 d. d. ir 1965 m. 4.30 ir gegužės mėn. 1-2 d. d. Krašto Tarybos posėdyje.
Komisija sudaro: p. J. Valiūnas, T. Gailius ir A. Mariūnas.

Pirma Statybos komisija išrinkta 1962 m. spalio mėn. 13 d. Ją sudarė: J. Valiūnas ir A. Mariūnas. 1963 m. liepos mėn. 5 d. darinktas T. Gailius.

1963 m. XII. 15 d. Krašto Valdyba pakvietė į statybos komisiją Dr. Karvelį ir J. Norkaitį, senjorą. Į 1964 m. Krašto Valdybos sušauktą statybos posėdį atvyko: p. Norkaitis, T. Gailius ir A. Mariūnas. Posėdyje p. Norkaitis pasakė, kad jis ir dr. Karvelis daugiau į posėdžius neatvyks. Jie būsia kaip priedanga prieš visuomenę. 1964 m. pradžioje gautas p. Norkaičio raštas, kad jis ir dr. Karvelis iš statybos komisijos pasitraukia.

Krašto Valdybos posėdyje buvo nutarta pranešimus parašyti ankščiau, kad juos dar prieš posėdį būtų galima išsiuntinėti Tarybos nariams. Vasario 16 gimnazijos naujų rūmų statybos komisijos rašomas platus pranešimas, kuris apims visą statybos eigą su jos trumpa istorija. Jei kada kam nors prireiks medžiagos apie naujų Gimnazijos rūmų atsiradimą, pranešime ras visa trumpai sutraukta.

Įsigijus rūmus Hüttenfelde, trūko dar patalpų klasėms ir valgyklai. Tada nebuvo lėšų statyti pastatą, kuris atitiktų gimnazijos klasių, virtuvės ir valgyklos reikalavimus. Taupumo sumetimais buvo nutarta pirkti senus barakus ir ten įruošti klases, virtuvę ir valgyklą. Taip atsirado didysis barakas.

Pagal mažojo barako dovanos aktą jis yra darbo kuopų padovanotas ne Krašto Valdybai t. y. P. L. Bendruomenei Vokietijos krašte, bet Vasario 16 Gimnazijai. Siame pranešime rašoma apie P. L. Bendruomenės Vokietijos Krašto pastatų statybą. Todėl mažojo barako atsiradimo istorija, o ypač žodis "sukombinavo" išbraukiamas, nes ištikrųjų tai liečia Vasario 16 Gimnaziją, o apie jos istoriją Statybos komisija nėra įpareigota rašyti.

Ilgainiui barakai paseno ir nuolatinis jų remontas kainuodavo gana dideles sumas. Krašto Valdyba pradėjo ieškoti išeities. 1959 m. balandžio 13 d. Krašto Valdyba prašo Tėvą Bernatonį suruošti statybos vajú naujam pastatui. 1959 m. lapkričio 6 d. KV posėdyje aplinkybėms pasikeitus, nutarta pravesti vajú, nepasakyta kuriam tikslui. Vajú vykdyti pavesta p. p. A. Makarskui, Škėriui ir gimnazijos direktoriui. Aukas laikyti atskiroje sąskaitoje. 1959. 12. 5 d. turbūt vėl aplinkybėms pasikeitus, vajú vykdyti pavedama p. A. Makarskui, pasamdant jam raštinės darbo jėgą. Numatyta surinkti DM 100.00,- gimnazijos skoloms mokėti ir pastatyti naują pastatą klasėms, virtuvei, valgyklai. Kaip paaiškėjo vajuais vaisiai, pradėta planuoti naujus rūmus. Pirmus, labai jau provizorinius, planus paruošė tuo laiku buvęs Krašto Valdybos pirmininkas inž. L. Prosinskis. Bet šitie planai tegalėjo tarnauti tik kaip metmens sekantiems planavimams. Buvo ieškoma architekto, kuris paruoštų prieinama kaina tokius planus.

Tuo laiku Europoje lankėsi Tėvo Bernatonio prietelius architektas dr. Kulpavičius, kuris paruošė to pastato planus. Planai nebu-

vo tiek užbaigti, kad jie tikėtų įteikti statybos inspekcijai tikrinti ir tvirtinti. Trūko statikos apskaičiavimo, statybos eigos aprašymo, statybos vykdymo ir medžiagos aprašymo, nebuvo planuose įrašyta patalpų plotas, nebuvo paruošto skerspjūvio plano ir kita. To visko nebuvo padaryta, nes architektas dr. Kulpavičius grįžo atgal į Kanadą. 1960 m. balandžio mėn. 29 d. Krašto Valdyba Kulpavičiaus planus priėmė.

1961 m. sausio mėn. 12 d. Reikalų Vedėjas p. Simonaitis Krašto Valdybos posėdyje daro pranešimą apie vaju, kad jau apie DM 100.000,- surinkta ir prašo surasti architektą.

Vėl buvo ieškoma architekto, kuris toliau rūpintųsi statyba. 1961 m. vasario mėn. 28 d. Krašto Valdybai pažįstamas Staatliches Bauamto Mannheim valdininkas p. Schlieske, kurio autoritetu nebuvo galima abejoti, pasiūlė architektą p. Andrysek. Deja, šis architektas daugiau kai pusė metų į Krašto Valdybos reikalavimus jokio dėmesio nekreipė, lankėsi Hüttenfelde, tarėsi, žadėjo, buvo vaišinamas, bet nieko nepadarė, nieko jis Krašto Valdybai ir nekainavo.

1961 m. rugsėjo mėn. 26 d. tas pats valdininkas pasiūlė architektą Lortz, kuris jau bent savo antspaūdą, kaip vidaus įrėngimų architektas turėjo, bet kaip vėliau buvo konstatuota neturėjo nei savo biuro, nei galimybės planus braižyti. Pats dirbo pas amerikiečius Frankfurte ir buvo sunkiai pasiekiamas, kai jo prisireikdavo.

Jis patiekė planus jau tinkamus įteikti patvirtinimui, bet su tam tikrais trūkumais, pav.: nebuvo pridėti planai kanalizacijai ir vandentiekui. Planai turi būti įteikti vietos burmistruui. Šiuo atveju Hemsbachui. Burmistras turi komisiją, kuri nusprendžia planų tinkamumą. Toji komisija netikrina statikos ir kitų technišku dalyku. Ji tik nustato ar toje vietoje galima statyti tokį pastatą. Planai įteikti 1961 m. gruodžio mėn. 19 d.

1962 m. vasario mėn., buvo vėl gražinti papildyti. Atlikus viską pagal nustatytus reikalavimus, vėl antrą kartą įteikta. 1962 m. rugpiučio mėn. 23 d. planai buvo patvirtinti. Visą reikalą tvarkė p. Simonaitis, "Bauamto" valdininkas ir architektas Lortz. Su juo buvo pasirašyta sutartis, kad už jo darbą jam bus mokama nuo visos statybos sumos 5,6% už planų padarymą ir kitus reikalingus su statyba surištus darbus ir 1,5% už technišką statybos vykdymo priežiūrą. Taip pat atlyginamos visos kelionės, telefono, raštinės ir kitos išlaidos. Nuo tos visos sumos jis davė 30% nuolaidos. Tai čia ir buvo Krašto Valdyba suklaidinta, kuri, nesigilindama į sutarties netikslumus, ją pasirašė. Deja, kaip vėliau pasirodė architektas Lortz duodamas 30% nuolaidos, jau prieš tai užkėlė 25%. Pagal architekto honoraro nuostatus pastatai skirstomi į rūšis ir pagal rūšį nustatomas nušimtis. Pastatas buvo trečios rūšies, tada tik mokama 4,3%, o architektas Lortz įrašė ketvirtą rūšį į sutartį, tada jau mokama 5,6%. Taigi lygiai 25% daugiau. Tada jam lengva duoti 30%. Be to, pagal tarifą už pirmutinio plano projekto paruošimą skaitoma 10%. Tie pirmutiniai planai jau su patalpų paskirstymu, pastato dydžiu, padėtimi ir t.t. buvo paruošti architekto dr. Kulpavičiaus, todėl architektas Lortz ir čia 10% sau pasisavino. Būtų pusė bėdos buvę dėl atlyginimo, nes dabar vistiek abudu architektai tiek kainuos, kiek jis vienas būtų kainavęs. Bet jis visai nenusimanė, kaip statybą vykdyti ir finansuoti. Jis iškart pastato statybos išlaidas įvertino DM 450.000,-. Kad ir mažai statyboje nusimanančiam buvo aišku, kad 5283 cbm dydžio pastatą už tą sumą jokių būdu negalima bus pastatyti. Toms įstaigoms, kurios prižadėjo statybą remti, reikėjo tikslaus finansavimo plano pagal tam tikrus formularus.

Bonna ir Baden Württembergas prižadėjo po DM 150.000,- duoti. Reikalui tiek pribrendus, kad tos abi paramos tikrai būtų skirtos, buvo pareikalauta tikslių statybos duomenų. P. Simonaitis kreipėsi į architektą Lortz. Šis padarė naują apskaičiavimą DM 723.000,-. P. Lortz duomenis tiesiai pasiuntė Regierungspräsidium Nordbaden apie tai nieko nepranešdamas Krašto Valdybai. Pagal tą apskaičiavimą bendruomenei būtų reikėję pridėti virš DM 400.000,-, o ta suma jau, vargu, ar būtų įmanoma per vajú surinkti.

Per parengimą Stuttgarte kun. Br. Liubinui pavyko išsiderėti iš valstybės sekretorių Schwarz ir Nahm, kad paramą kiekvienas padidintų iki DM 250.000,-. Taigi tais naujais pažadais paremta, Krašto Valdyba pradėjo visai realiai galvoti apie statybos pradžią. Buvo vėl pradėta raginti architektą Lortz atlikti reikalingus finansavimo planus, ieškoti rangovų ir pradėti statyti. Kiek kartų buvo tai prašoma, tiek kartų nieko nebuvo padaryta.

Bonnos pabėgėlių ministerija pranešė, kad jei 1962 metais nebus pradėta statyba ir nebus dalis pinigų paimta, tai 1963 metais tos sumos nebus duodamos. Be šių sumų jau statybos įvykdyti nebuvo įmanoma. Tada Krašto Valdyba pavedė Reikalų Vedėjui A. Mariūnui atlikti visus finansavimui reikalingus formalumus. Tai buvo 1962 m. lapkričio 6 d. Laiko liko nedaug, o reikėjo gauti daug duomenų iš architekto. 1962 m. lapkričio 17 d. įteikti visi finansavimo formulirai Bauamte Mannheime. Ten jau to Krašto Valdybai pažįstamo valdininko nebuvo. Ir tas išėjo tik bendruomenės naudai. Už kiek laiko dar kartą, kartu su nauju tam reikalui paskirtu valdininku visas buvo pertvarkyta taip, kaip to reikalauja finansavimo planai ir buvo pasiūsta į Stuttgartą, vidaus reikalų ministeriją. Čia vėl išipainiojo architektas Lortz ir numatytą statybai sumą pakėlė be Krašto Valdybos žinios iki DM 829.000. Dėl šito sauvaliavimo 1962 m. gruodžio mėn. 6 d. Krašto Valdyba parašė architektui Lortz raštą, kad iki sekančio Krašto Valdybos posėdžio nedarytų jokių žygių statybos reikalais. Po to, tuojau buvo gautas jo atsistatydinimo raštas. Bet apie tai vėliau.

Baden Württembergo pabėgėlių ministerija, gavusi finansinius planus 1962 m. gruodžio mėn. 5 d. sukviėtė Hüttenfelde pasitarimą, kur galutinai buvo nustatyta statybos suma DM 790.000, bet dar nebuvo galutinai paskirta DM 500.000,- parama, bet ji liko tvirtu pažadu ir dabar jau yra įgyvendinta.

Naujo Architekto nenorėta samdyti, kol su senuoju nebus atsiskaičiuota. Pagal tarifą, jei ir pats architektas pasitraukia, jam reikia sumokėti už atliktus darbus. Architektas Lortz tvirtino, kad Krašto Valdyba jį atsakė. Tada reikia mokėti už tuos darbus, kur jis atliko ir dar 60% tos sumos už darbus, kurie jam buvo pavesti, bet neatlikti. Buvo mėginta su juo tartis, bet jis nesileido į kalbas. Tada buvo kreiptasi į advokatą, kad jis pareikalautų raštu iš Lortz, kiek jis nori gauti už atliktus darbus. Po šito jis parašė Krašto Valdybai raštą, kiek jis darbo atliko pažymėdamas nuošimčius. Viską būtų reikėję sumokėti 65%, nuo DM 700.000 x 5,6 = 39.200,- atskaičius 30% būtų likę mokėti DM 26.000,-. Čia vėl įsikišo buvęs "Bauamto" valdininkas, parašydamas Krašto Valdybai laišką, kad Krašto Valdyba nenorinti sumokėti už atliktus darbus. Jam buvo pasiūlyta atvykti su Lortz tartis. Buvo susitarta už jo darbus sumokėti DM 12.500,- be jokių kitų reikalavimų. Tai užsibaigė gana kebli padėtis, nes bylinėtis būtų kainavęs advokatas apie DM 4.000,-, o vargu, ar būtų kas laimėta, nes teisė buvo Lortz pusėje. Bet kaip po to viso sužinota, jis planų pats nedarė. Juos darė kitas architektas, kuriam pats Lortz dar nebuvo sumokėjęs. Būtų

ir jis pats keblioje padėtyje atsidūręs, nes pagal Vokietijos įstatymus, jei tų darbų negali atlikti, tai negali jų apsiimti. Todėl jis buvo toks sukalbamas.

Jau prieš tai buvo žinomas dabartinis architektas Hutter. Jį rekomendavo statybos firma Buchner, kuri norėjo darbus vykdyti. Krašto Valdyba 1963 m. vasario mėn. 17 d. pavedė p. Valiūnui ir A. Mariūnui tartis su architektu Hutter. Be didelių derybų jis reikalavo už savo darbą 4,3% nuo statybos sumos, bet nuo to dar davė 40% nuolaidos. Tokia yra pasirašyta su juo sutartis. Be to, yra įsutarčių įrašyta, kad jei architektas Hutter pasitrauks dėl nuo jo priklausomų priežasčių, tai turės padengti visus nuostolius, kurie atsiras dėl jo pasitraukimo. Už technišką statybos priežiūrą susitarta mokėti 1,5% nuo statybos sumos. DM 3.000,- už visą susirašinėjimą, kelionės išlaidas, telefoną, paštą ir planų spausdinimą. DM 2.000,- už planų pertvarkymą. Taigi nuo DM 700.000,- jis gaus DM 30.100 - 12.040 = 18.060,-. Pridėjus už technišką priežiūrą 1,5% DM 10.500 būtų DM 28.500,-. Su kelionės išlaidomis ir planų pertvarkymu nuo DM 700.000 jam reiks sumokėti DM 33.500,-. Architektui Lortz būtų reikėję sumokėti nuo DM 700.000,- DM 39.900,- ir maždaug visų išlaidų DM 30.000,- viso DM 42.900,-. Taigi tik maži nuostoliai, bet jie būtų labai dideli, jei p. Lortz būtų vykęs pagal jo planą statybą. Jis nenorėjo sutikti statyti pagal jau esamus planus. Kas blogiausia, ten buvo, tai statybos rūšis. Gelžbetoninė griaučių statyba yra pati brangiausia. Kai už plytų mūro cbm mokama DM 120,- tai už gelžbetono cbm reikia mokėti DM 380. Jau ir pasiūlymai buvo skirtingi. Už gelžbetonių griaučių statybą firma Buchner patiekė pasiūlymą DM 339.633,-, o ten dar buvo visokių klaidų mūsų nenaudai ir praleista daug pozicijų. Plytų statybos rūšiai dabartinės firmos pasiūlymas yra DM 274.667,-. Taigi mažesnis - DM 65.000,-. Pagal jau turimus duomenis mūro darbai pavyko įvykdyti už DM 220.000,-, taigi DM 54.667,- mažiau negu buvo numatyta.

Po ilgų svarstymų buvo nutarta keisti planus, geriau sakant, juos pritaikyti esamoms sąlygoms ir sumažinti statybos išlaidas.

Kad statybą dar prieš naujus metus pradėjus, buvo bent provizoriniai pagal senus planus atžymėta statybos vieta ir 1962 m. gruodžio mėn. pranešta, kad pradėta statyba.

1963 m. vasario 19 d. buvo pasakyta architektui, kad planus gali keisti. Sąlyga: nauji rūmai turi būti pigesni ir turi įplanuoti gyvenamą butą. Butams nereikalingas 3 m. aukštis, todėl abu pastatus sulyginus būtų galima pastatyti tris aukštus. Architektas paruošė skicą. Škicas Krašto Valdybos buvo rastas rinkamu ir pagal jį paruošti nauji planai, pagal kuriuos dabar statoma. O kai planų pakeitimas buvo praneštas truputį kitoje formoje toms įstaigoms, kurios skyrė paramą ir "Bauamtui", tai iš ten vietoje priekaištų, kad planai pakeisti po to, kai finansavimas jau įteiktas, buvo gautas pagyrimas, nes anie planai ir toms įstaigoms nepatiko. Pakeitus planus, rūšys, kur turėjo būti valgykla, buvo tik 1,10 m. vietoje anksčiau - 1,85 m. gilumo, tai palengvino kanalizacijos įrengimus ir valgykla daug gražiau atrodo.

Reikėjo skubiai vykdyti naujų planų pakeitimą, nes pavasarį turėjo prasidėti statyba. 1963 m. kovo mėn. 17 d. planai buvo paruošti ir įteikti tvirtinti. Iš senų planų liko tik rūmų apimtis ir statymo vieta. Keičiant planus ne iš pagrindų negalima keisti statybos vietos, apimtį, aukštų skaičiaus ir kitų menkesnių dalykų. Tuo atveju, kai taip keičiama, galima tuojuo po planų įteikimo statybos inspekcijai, gauti jų sutikimą pradėti statybą, nors pats pakeistų

planų tikrinimas ir tvirtinimas užtrunka 5-6 mėnesius. Todėl, norint tuojau pradėti statybą, tegalima buvo keisti planus tik kiek leido nuostatai. Šiaip tebūtų galima statybą pradėti tik apie 1963 metų rugpiūčio mėn. Statybą pradėti reikėjo, nes nuolat pranešinti tom įstaigom, kurios davė paramą, kad statybą jau pradėta, bet jos nepradėti, būtų pradėję visai netikėti. Liko daug kas nepakeista kas reikėjo keisti, bet naujiems planavimams jau nebuvo laiko. Po pakeitimo buvo daug priekaištų iš Tarybos narių, kad pakeitimas yra nevykęs. Palyginti duodama abiejų planų duomens.

NAUJŲ IR SENŲ PLANŲ PALYGINIMAS

Nauji planai

Seni planai

Trečias priestato aukštas

Kambarys	4,26x3,51 = 14,95 qm	-----
"	3,51x3,13 = 11,00 "	-----
"	4,88x4,38 = 21,42 "	-----
"	4,13x3,76 = 14,22 "	-----
Vonia ir išvietė	3,76x1,51 = 5,68 "	-----
Dušas ir "	3,00x1,50 = 1,50 "	-----
Prausykla	-----	-----
Koridorius	1,26x7,39 = 9,21 "	-----
Laiptai	2,26x3,76 = 8,47 "	-----

Nauji planaiSeni planaiR ū s y s

Virtuvė	9,01x5,51 = 49,54 qm	7,94x5,38 = 42,74 qm
Virt.kamb.	4,01x3,76 = 15,68 "	5,65x6,13 = 32,78 "
Darb. "	4,88x4,38 = 21,42 "	3,63x4,09 = 14,84 "
Svečių valg.	4,26x3,76 = 14,95 "	-----
Sargo kamb.	-----	2,66x3,59 = 9,55 "
Išvietė	1,01x3,71 = 3,80 "	-----
Šaldytuvas	2,01x3,76 = 7,60 "	3,06x2,16 = 6,61 "
Sandėlis	3,76x7,38 = 25,75 "	2,20x4,07 = 8,87 "
Valgykla	18,51x9,01 = 166,70 "	18,48x8,70 = 160,77 "
Sandėliukas	-----	2,00x3,90 = 8,97 "
Laiptai	5,26x9,01 = 47,84 "	8,94x3,05 = 26,40 "
Kūrykla	4,38x4,38 = 19,23 "	4,98x3,63 = 17,23 "
Įrankių pat.	4,51x3,10 = 13,98 "	1,50x2,66 = 4,00 "
Rankd.kamb.	4,38x4,51 = 20,32 "	3,90x5,26 = 20,50 "
Dušai	7,14x4,38 = 30,83 "	3,24x3,63 = 11,76 "
Išvietės	3,01x6,27 = 19,23 "	5,50x4,50 = 24,75 "
Rūbinės	-----	4,44x5,50 = 23,88 "

Pirmas aukštasNauji planaiSeni planai

Klasė	9,01x5,51 = 49,65 qm	8,14x5,54 = 45,09 qm
"	6,26x6,01 = 37,62 "	6,78x5,51 = 37,35 "
"	6,26x6,01 = 37,62 "	6,78x5,51 = 37,35 "
"	6,26x6,01 = 37,62 "	7,00x5,49 = 37,95 "
"	6,01x4,38 = 26,35 "	-----
Raštinė	4,51x3,10 = 13,98 "	4,44x4,17 = 18,53 "
Dir.kamb.	4,63x4,38 = 20,32 "	2,22x4,17 = 12,80 "
Mokyt.kamb.	7,26x4,38 = 31,84 "	4,44x5,51 = 24,46 "
Korid.	2,51x18,75 = 47,07 "	3,21x23,4 = 74,52 "
Laiptai	5,26x9,01 = 47,84 "	6,82x6,32 = 44,12 "
Išvietės	10,90x3,01 = 34,79 "	4,32x5,51 = 23,80 "
Virtuvė	2,38x3,76 = 8,97 "	3,79x4,25 = 16,10 "
Kambarys	4,26x3,51 = 14,95 "	3,75x6,00 = 22,50 "
"	3,51x3,13 = 11,00 "	3,79x4,98 = 18,87 "
"	4,88x4,38 = 21,42 "	-----
"	4,13x3,76 = 14,22 "	-----

Vonia ir išvietė	3,76x1,51 = 5,68 qm	1,62x3,79 = 6,17 qm
Duškai ir išvietė	3,00x1,50 = 4,50 "	5,82x1,56 = 6,94 "
Korid.	1,26x7,39 = 9,21 "	5,82x1,56 = 6,94 "
Laiptai	2,26x3,76 = 8,47 "	3,24x3,60 = 1,66 "

Antras aukštas

<u>Nauji</u>		<u>Seni</u>
Klasė	9,01x5,51 = 49,65 qm	8,14x5,54 = 45,09 qm
"	6,26x6,01 = 37,62 "	6,78x5,54 = 37,56 "
"	6,26x6,01 = 37,62 "	6,78x5,54 = 37,56 "
"	6,26x6,01 = 37,62 "	6,78x5,54 = 37,56 "
"	6,01x4,38 = 26,37 "	6,00x3,75 = 22,50 "
"	-----	5,53x4,25 = 23,50 "
"	-----	7,00x3,75 = 26,25 "
"	-----	3,79x6,72 = 25,70 "
"	4,51x3,10 = 13,98 "	-----
"	4,63x4,38 = 20,32 "	-----
"	7,26x4,38 = 31,84 "	-----
Korid.	2,51x18,75 = 47,07 "	1,56x11,42 = 15,37 "
Laiptai	5,26x9,01 = 47,84 "	-----
Sandėl.	-----	74,52 "
Išvietė	10,90x3,01 = 34,79 "	11,49 "
Virtuvė	2,38x3,76 = 8,97 "	-----
Moksl. reik. kamb.	-----	4,77x4,44 = 18,53 "
Kambarys	4,26x3,51 = 14,95 "	-----
"	3,51x3,13 = 11,00 "	-----
"	4,88x4,38 = 21,42 "	-----
"	4,13x3,76 = 14,22 "	-----
Vonia ir išvietė	3,76x1,51 = 5,68 "	-----
Dušas ir išvietė	3,00x1,50 = 1,50 "	-----
Prausykla	-----	6,04 "
Korid.	1,26x7,39 = 9,21 "	74,52 "
Laiptai	2,26x3,76 = 8,47 "	-----
Mokyt. išvietė	-----	3,43 "
Prieškamb.	-----	41,34 "

S T A T Y B O S P A R A N G Ū V Y K D Y M A S

1. Mūro darbai

Pasiūlė firmos:

1. Fa Buchner	DM	324.820.-
2. Fa Adam Schranz, Heppenheim	"	274.667.60

Atiduota Fa.A.Schranz už 274.667.60 DM

2. Stogo statybos medžiagos tiekimas

Pasiūlė firmos:

1. Fa.Karl Heisler už cbm . . .	DM	219.-
2. " Schweinsberger už cbm . .	"	219.-
3. " Bohnert už cmb	"	226.-

Paranga atiduota Fa.Heisler, kaip artimiausiai firmai: Viso reikalinga cbm 27,78. Viso sąskaita. DM 6.083.82

3. Dailidės darbai

Pasiūlė firmos:

1. Fa.Hans Stadler, Heppenheim	DM	3.837.-
2. " Reinhold Fink, Hemsbach	"	3.863.40
3. " Georg Vock, Heppenheim	"	4.163.50
4. " Paul Weis, "	"	4.817.-
5. " Joh.Adam Gräsel	"	6.239.-

Atiduota Fa.Reinhold Fink už DM 3.863.40
su 10 % nuolaida.

4. Stogo dengimo darbai

Pasiūlė firmos:

Pilka spalva Rausva spalva

1. Fa.Peter Kuhn, Bensheim	DM	9.615.-	11.153.-
2. " G.Schilling, "	"	10.676.40	12.365.70

Atiduota paranga Fa.Peter Kuhn už DM 9.615.-ar 11.153.-
Atsiskaitymas pagal qm kainą už atliktus darbus.

5. Skardininko darbai

Pasiūlė firmos:

1. Franz Kladek, Heppenheim . . .	DM	4.062.50
2. Fa.Georg Helfrich, Heppenheim	"	4.303.10
3. Fa.Willi Seitz, Laudenbach . .	"	4.568.15

Paranga atiduota Fa.Georg Helfrich už DM 4.303.10
su 6% nuolaida. Atsiskaitymas pagal faktinę darbą.

6. Elektros įvedimo darbai

Pasiūlė firmos:

1. Fa. Rhein, Hüttenfeld	DM	15.368.50
2. Fa. Ferd.Vock, Heppenheim	"	14.168.20
3. Fa. H.Seeger, ...	"	14.153.10

Atiduota Fa.Rhein už DM 15.368.50 su 9% nuolaida.

7. Tinkas ir dažymo darbai

Pasiūlė firmos:		vid.tink.	lauko tink.	vid.dažym.	lauko dažym.
1.	P.Jährling	60.019.61	20.976.-	35.227.66	6.104.90
2.	J.Faltermann	76.964.-	26.535.50	-	-
3.	G.J.Wiegand	67.274.45	19.598.-	-	-
4.	E.Jung	-	-	29.770.01	5.129.90
5.	A.Löffler	-	-	28.762.28	-
6.	F.Lantos	62.250.-	25.285.-	-	-
7.	H.Leist	67.428.40	23.370.-	-	-

Tinkas atiduota Fa.Paul Jährling, Bhm. -Auerbach
už DM 60.019.61 ir 20.976.-

Dažymo darbai atiduoti Fa.Emil Jung, Hemsbach
už DM 29.770.01 ir DM 5.129.90 su 9% nuolaida.

8. Šildymo kanalo laikykliai

Pasiūlė firmos:

1.	Fa.Arthur Schmitt, Heppenheim	DM 640.-
2.	Fa.Emil Hennes, Heppenheim	" 500.-

Atiduota Fa.Emil Hennes už DM 500.-

9. Grindų dėjimo paruošimas /Estrich/ ir grindys

Pasiūlė firmos:		Estrich	Grindys	Viso
1.	Fa.Günderoth	14.617.-	18.437.-	33.054.-
2.	Fa.Heckmann	14.343.-	18.076.50	32.413.-
3.	Fa.Pfeiffer	15.805.50	21.115.-	36.920.50
4.	Fa.E.Träger	13.762.-	-	-
5.	Fa.E.Herb	14.302.-	16.068.-	30.370.-
6.	Fa.Tritsch-Heppenh.	14.975.50	18.231.-	33.206.50
7.	Fa.Riebel u.Cie	-	22.402.50	-

Atiduota Fa.Günderoth, Lampertheim už DM 33.054.- su 4% nuolaida.

10. Izoliacijos darbai

Pasiūlė firmos:

1.	Fa.Peter Kuhn OHG, Bensheim	DM 1.900.-
2.	Fa.Ernst-Grader, Heppenheim	" 2.100.-
3.	Fa.Jos.Fischer, "	" 2.300.-
4.	Fa.Erwin Goetz KG, Weinheim	" 2.175.-

Atiduota Fa.Ernst-Grader, Heppenheim už DM 2.100.-

11. Grindų išdėjimo darbai

Pasiūlė firmos:

1.	Fa.Noll, Bürstadt	DM 26.457.-
2.	Fa.Kienle, Darmstadt	" 33.802.-
3.	Fa.Wagner, Weinheim	" 28.491.40
4.	Fa.Henning, "	" 26.072.50

Atiduota Fa.Noll, Bürstadt už DM 26.457.-

12. Statybos stovai

Pasiūlė firmos:

1.	Fa.Ernst Grader, Heppenheim	DM 700.-
2.	Fa. Paul Kuhn OHG, Bensheim	" 792.-

Atiduota Fa.Ernst Grader, Heppenheim už DM 700.-

13. Langu darbai

Pasiūlė firmos:	DM Viso	Priestatas	Pagr.pastatas
1. Fa. Werner	76.174.19	8.983.54	67.190.65
2. Fa. Röhrig	66.455.70	7.606.80	58.848.90
3. Fa. Schäfer	49.738.-	6.030.-	43.708.-
4. Fa. Ritter	57.127.20	6.062.20	51.065.-
5. Fa. Rohr	74.482.-	7.602.-	66.880.-
6. Fa. Rossmanith	69.732.-	7.865.-	61.867.-
7. Fa. Klee KG	51.027.50	6.572.50	44.455.-

Firma Schäfer atsisakė parengą priimti.
Atiduota Fa. Klee KG, Mannheim už DM 51.027.50

14. Stiklo sienos darbai

Pasiūlė firmos:

1. Fa. Hastert OHG, Erbach/Odw.	DM	7.086.-
2. Fa. L. Werner, Darmstadt	"	8.989.50
3. Fa. F. Denzel, Nürnberg	"	6.697.50
4. Fa. Rukenbrod KG, Mannheim	"	7.191.-
5. Fa. A. Renschler, "	"	8.953.50

Atiduota Fa. Hastert, Erbach/Odw. už DM 7.086.-

15. Laiptai

Pasiūlė firmos:

1. Erbacher Kunststeinbetrieb Lulay	DM	10.841.-

Atiduota Erbacher Kunststeinbetrieb Lulay už DM 10.841.-

16. Laiptai į pastogę

Pasiūlė firmos:	DM Viso	Priestatas	Pagr.pastatas
1. Fa. Mayer u. Co	388.-	194.-	194.-
2. Fa. J. Zechmeister	360.-	175.-	185.-

Atiduota Fa. J. Zechmeister, Klein-Krotzenburg už DM 360.-

17. Langinės

Pasiūlė firmos:

1. Fa. Waltinger, Heppenheim	DM	2.736.60
2. Fa. H. Klein, Troisdorf	"	2.788.40
3. Fa. Schneider, Egelsbach/Hess.	"	2.958.-

Atiduota Fa. Waltinger, Heppenheim už DM 2.736.60

18. Išorinių palangių darbai

Pasiūlė firmos:

1. Fa. Faust, Worms/Rhein	DM	1.256.85
2. Fa. Siepert, Lampertheim	"	1.297,64
3. Fa. Kuhn, Bensheim	"	1.369.65
4. Fa. J. Lulay, Heppenheim	"	1.260.50

Atiduota Fa. Faust, Worms/Rhein už DM 1.256.85

19. Vidaus palangių darbai

Pasiūlė firmos:

1. Fa. P. Kuhn, Bensheim	DM	1.412.33
2. Fa. H. Glock, Mannheim	"	1.750.14
3. Fa. Th. Faust, Worms	"	1.833.68
4. Fa. J. Lulay, Heppenheim	"	1.982.50
5. Fa. H. Siepert, Lampertheim	"	1.551.23

Atiduota Fa. H. Siepert, Lampertheim už DM 1.551.23

20. Staliaus darbai

Pasiūlė firmos:	Priestatas	Pagr.pastatas	Viso DM
1. Fa. Rohr	9.698.50	22.208.-	31.906.50
2. Fa. Klee	10.045.-	23.038.-	33.083.-
3. Fa. Haisser	10.233.60	26.845.60	37.079.20

Priestatas atiduotas Fa.Rohr,Hemsbach už DM 9.698.50

Pagr.Pastatas " Fa.Klee,Mannheim už DM 23.038.-

21. Šaltkalvio darbai

Pasiūlė firmos:

1. Fa.A.Schmitt,Heppenheim	DM 3.888.50
2. Fa.E.Hennes, "	" 4.543.30
3. Fa.E.Schubert,Hüttenfeld	" 5.224.70

Atiduota Fa.A.Schmitt,Heppenheim už DM 3.888.50

22. Sienų laikykliai

Pasiūlė firmos:

1. Fa.A.Schmitt,Fischweiher	DM 1.465.-
2. Fa.Köhler,Heppenheim	" 844.-
3. Fa.J.Reich "	" 1.555.-
4. Fa.G.Hennes "	" 714.-

Atiduota Fa.G.Hennes,Heppenheim, už DM 714.-

23. Laikini langai

Pasiūlė firmos:

1. Fa.R.Fink,Hemsbach	13.20 DM/qm
2. Fa.H.Stadler,Heppenheim	6,50 " "
3. Fa.F.Klee KG,Mannheim.	5.70 " "

Atiduota Fa.F.Klee,Mannheim už 5.70 DM/qm

24. Laipų prieangių metaliniai langai

Pasiūlė firmos:

1. Fa.Stadian Riehl KG,Darmstadt	DM 9.693.-
2. Fa.A.Schmitt,Fischweiher/Heppenh.	" 9.465.-
3. Fa.W.Reif,Heppenheim	" 11.663.-
4. Fa.F.Schwarz,Darmstadt (be stiklo)	" 9.936.-

Atiduota Fa.Stadian Riehl KG,Darmstadt už 9.693.-

25. Laipų turekliai,sienų apdengimas ir spintos sienose

Pasiūlė firmos: turekliai Pos 1 Pos 2 Pos 3 Pos 4 Pos 5

1. Fa.Stadler 17.50/lfm					1.470.-
2. Fa.Klee 100.-/lfm	2.465.-	550.-	370.-	3.40	3.720.-
3. Fa.Neher 25.50/lfm	1.670.-	249.-	310.-	550.-	1.380.-
4. Fa.Rohr	2.540.-	980.-	590.-	1150.-	

Atiduota Fa.H.Stadler,Heppenheim turekliai

Fa.Gg.F.Klee KG,Mannheim spintos sienose,sienų apdengimas

Fa.Gg.Neher,Heppenheim sienų apdengimas

26. Koju valikliai

Pasiūlė firmos:	Pos 5+6	Pos 7+8	Pos 9+10	Pos 11+12
1. Fa.H.Bieg	275.90	216.80	68.60	45.-
2. Fa.Gg.Hamel	242.50	248.94	82.20	54.10
3. Fa.C.Wellen	186.20	164.30	70.05	49.15
4. Fa.Chr.Steeb	402.85	223.95	96.40	68.70

Atiduota Fa.Hans Bieg, Mhm.-Neckarau ir Fa.Gg.Hamel, Heppenheim

27. Centralinis šildymas

Parangą perėmė viena firma ir pagal jos pasiūlymą pavesta jai atlikti darbus. Už centralinio šildymo planų padarymą ir apskaičiavimą kitos firmos, kurioms buvo numatyta ir duoti parangas, statė sąlygą, kad tuo atveju, jei nebus joms pavesti atlikti darbai, tai iš anksto reikėjo sutikti sumokėti 3% nuo siūlomoms sumoms už planų padarymą ir apskaičiavimą. Todėl galėjo atsitikti taip, kad firma, norėdama gauti tik už planų padarymą ir apskaičiavimą, duos pasiūlymą su aukšta kaina ir nebus įmanoma jai parangą atiduoti, o už planų padarymą ir apskaičiavimą reikės sumokėti.

Firma Georg Helfrich, Heppenheim pasiūlė centralinį šildymą įrengti už DM 63.914.33

Atsiskaitymas bus atliktas pagal faktinai atliktus darbus. Šiai firmai dar ir tuo pagrindu pavesti šie darbai, kad ji įruošė centralinį šildymą barake, kuris, kaip dalis šildymo bus perkeltas į naują pastatą. Tų firmos pasiūlytos pavienės kainos, palyginus su dabar statybos rinkoje mokamomis kainomis, nėra aukštesnės.

28. Sanitariniai įrengimai

Sanitariniai įrengimai yra tampriai susiję su centraliniu šildymu, todėl neatsirado firmos, kuri imtų atskirai sanitarinių įrengimų darbus. Jie pasiūlyti firmai, kuri ruošia centralinį šildymą, būtent Fa.G.Helfrich.

Viso įrengimo kaina DM 31.657.25

Pasiūlytos pavienės kainos neprašoka rinkoje mokamų kainų, o vienai firmai centralinį šildymą ir sanitarinius įrengimus ruošiant, daug pigiau galima darbus įvykdyti.

29. Viertuvės vedinimas

Pasiūlė ir atiduota Fa.H.M.Ernst, Schriesheim už DM 7.007.52

30. Durų apkaustymas

Pasiūlė ir atiduota Fa.Eckrich u.Schwarz, Mannheim už DM 1.741.35

31. Pastogių tinklas

Pasiūlė ir atiduota Fa.Hamel, Heppenheim už DM 299.40

32. Telefonas ir laikrodis

Pasiūlė ir atiduota Fa.T+N, Frankfurt/M. už DM 7.311.20 (telefonas ir laikrodis) ir DM 2.225.20 (laidai)

33. Laiškų dėžutės

Pasiūlė ir atiduota Fa.Junginger, Gerabronn už DM 533.20

34. Išviečių sienų įrengimas
Pasiūlė ir atiduota Fa.Kemmlit, Mannheim už DM 3.865.-
35. Palangių sudėjimas
Pasiūlė ir atiduota Fa.Arthur Schmitt, Heppenheim už DM 2.736.64
36. Kanalizacija
Pasiūlė ir atiduota Fa.Bartel, Heppenheim už DM 19.083.-
37. Kanalizacijos siurblys
Pasiūlė ir atiduota Fa.Helfrich, Heppenheim už DM 1.407.-
38. Lauko laiptai
Pasiūlė ir atiduota Fa.Lulay, Erbach už DM 6.970.-
39. Lauko laiptų turėkliai
Pasiūlė ir atiduota Fa.Arthur Schmitt, Heppenheim už DM 2.856.-
40. Mažųjų langų apdangalai
Pasiūlė ir atiduota Fa.Weber-Betonfensterfabrik už DM 1.200.60
41. Apdangalų sudėjimas
Pasiūlė ir atiduota Fa.Platten-Noll, Bürstadt už DM 1.096.20
42. Papildomi langai
Pasiūlė ir atiduota Fa.Siepert, Lampertheim už DM 164.49
43. Valgyklos langas
Pasiūlė ir atiduota Fa.Waltinger, Heppenheim už DM 237.10

Parangų pasiūlymai ir jų vykdymo išlaidos nei vienoje pozicijoje nėra prašokusios pasiūlytos sumos. Yra pozicijų, kaip pav. mūro darbai, kurie pakeitus rūšio konstrukciją ir medžiagos rūšį buvo įvykdyta vietoje DM 274.000 už DM 225.000. Taigi DM 49.000 pigiau negu buvo numatyta. Taip pat tinko darbai įvykdyti apie DM 20.000 pigiau negu buvo pasiūlyta. Nei vienoje pozicijoje rūmų statybos kokybė dėl medžiagos pakeitimo nenukentėjo. Perenkant ar pakeičiant medžiagas buvo visada gautas statybos inspekcijos ir statikų sutikimas.

Kai jau bent pakenčiamai buvo su viskuo susitvarkyta, Vokietijos pabėgėlių ministerija davė parėdymą dar 1962 m. gruodžio 27 d. išmokėti DM 50.000, laiko liko tiek, kad tik telegramomis pasikeitęs 1963 m. sausio 6 d. buvo gauti DM 50.000, kurie galutinai užtikrino, kad galima galvoti apie statybos pradžią.

1963 m. kovo 15-16 d. d. architektas Hutteris paruošė pagal naujus statybos planus statybos vietą ir 1963 m. kovo 21 d., lygiai pavašariui prasidedant, kpt. J. Valiūno vadovaujami kuopos vyrai pradėjo rausti naujam pastatui iškasą. 1963 m. balandžio 8 d. firma Schranz pradėjo ruošti pilti pamatus, bet tikra statybos pradžia reikia laikyti 1963 m. balandžio mėn. 23 d., taigi šv. Jurgio vardo dieną. Nelaimių statybos vietoje neatsitiko. Statyba vyko palengva. Jos užsitęsimo priežastys yra dvi:

1. Kai tik prasidėjo statyba, mirė firmos savininkas Schranz,
2. užsitęsęs paramos įrašymui į turto knygas nebuvo galima laiku

laiku sumokėti firmai. Todėl nebuvo galima daug reikalauti, kad firma greičiau dirbtų. Buvo ir gana kritiškas finansinis stovis liepos mėn., kai paaiškėjo, kad įrašymas dar ilgai užtruks, o be įrašymo paramos neperves. Beveik neišvengiamą statybos nutraukimą išgelbėjo Tėvas Bernatonis parūpindamas benuošimtinę paskolą, kuri, gavus paramą, buvo gražinta.

1963 m. birželio mėn. 22 d. buvo jau pamatams iškilus padėtas kertinis akmuo ir įmūrytas statybos aktas su šių laikų pinigais ir laikraščių iškarpomis su aprašymais apie gimnazijos rūmų statybos eigą.

1964 metų balandžio 3 d. buvo iškeltas ant stogo sparų vainikas ir tuo užbaigti lauko darbai. Prasidėjo vidaus įrengimo darbai, kurie dėl firmų apsikrovimo parangomis palengva teslinko pirmyn. Nepavyko išlaikyti nusistatyto įkurtuvių termino - pradėdant mokslą po 1964 metų vasaros atostogų. Ilgai užtruko lauko laiptų statyba nes, pradėjus viską įrengti, betonavimui užėjo šalčiai ir firma beveik tris mėnesius nieko prie lauko laiptų nedarbo. Vidaus įrengimo būtų buvę maždaug gruodžio mėn. užbaigti, bet dėl laiptų teko laukti pavasario. Atsilus orui baigti laiptai, aptvarkyta apie pastatą ir 1965 m. balandžio 11 d. maždaug po dviejų metų statybos rūmai iškilmingai Jo Ekscelencijos vysk. dr. Pr. Brazio pašventinti ir perduoti Vasario 16 Gimnazijos mokinių naudojimui. Prieš duris perrištą tautinę juostą perkirpo valstybės sekretorius Schwarz, o gimnazijos dir. kun. Br. Liubinas gavęs raktą iš architekto, atrakino duris ir tuo buvo užbaigtos šventinimo apeigos.

STAMBIAIS BRUOŽAIS STATYBOS IŠLAIDŲ IR PAJAMŲ APYVARTA

iki 1965 m. balandžio mėn. 24 d.

STATYBOS SĄSKAITA

1965.4.24.

<u>G A U T A</u>			<u>I Š L E I S T A</u>		
1961 m.	- DM	84.793.95	1962 m.	- DM	15.110.22
1962 m.	- "	8.524.19	1963 m.	- "	57.343.21
1963 m. %	- "	2.490.40	1964 m.	- "	93.020.69
1963 m. vain.			1964 m. avans.	"	478.264.88
švent.	"	2.414.66			
Bonn	- "	250.000.-			
Stuttgart	- "	250.000.-			
1964 m.	- "	97.347.02	Kasoje	- DM	50.840.98
Viso:	DM	<u>695.570.22</u>	Viso:	DM	<u>695.570.22</u>

Iki 1965.4.24 d., atėmus kasą, viso statybai yra išleista

DM 644.729.24

BENDROS KASOS ATSISKAITYMAS SU STATYBOS SĄSKAITAnuo 1.1.1964 iki 24.4.1965

1. Pagal 1964 m.kovo mėn.12-19 d.d. Kontrolės Komisijos aktą bendra ka- sa buvo skolinga statybos sąskaitai	DM	51.085.37
2. Naujai 1964 metais paskolinta iš sta- tybos sąskaitos	DM	20.000.-
24. 3.64	"	8.000.-
29. 6.64	"	10.000.-
1.10.64	"	5.000.-
1.10.64	"	10.000.-
20.10.64	"	10.000.-
25.11.64	"	5.000.-
9.11.64	"	15.000.-
12.12.64	"	
Per 1964 metus į bendrą kasą užpajamu- ta statybos aukų	"	26.163.97
Viso skolinga:	DM	160.249.34
Bendra kasa 1964 metais gražino ar atsiskaitė su statybos sąskaita:		
Gražinta grynais	DM	45.000.-
<u>Apmokėjo sąskaitas:</u>		
9. 1.64 Schranz . . .	DM	10.000.-
9. 1.64 Hutter . . .	"	5.000.-
18.12.64 Neumaier . .	"	5.794.96
<u>Atsiskaitė už:</u>		
Šviesą	DM	946.00
Vandenį	"	614.00
Darbininkų vežiojimą Gautas atlyginimas už paimtą sklypą gatvės praplatinimui užskai- tyta bendrai kasai, bet sunaudota statybos rei- kalams	DM	20.920.00
<u>A l g o s:</u>		
Reikalų vedėjui . . .	DM	5.997.00
Raštininkei	"	2.400.00
Knygvedžiui	"	3.000.00
Kelionės išlaidos staty- bos reikalais apmokėtos iš bendros kasos:		
a) Kun.Br.Liubiniui (kelionė į USA)	DM	5.758.10
b) A.Mariūnui	"	1.563.18
Viso gražinta:	DM	108.913.24
Buvo skolinga	DM	160.249.34
Gražinta	"	108.913.24
Lieka 1965.1.1 d.skolinga	DM	51.336.10
1965 m.balandžio mėn.gražinta	"	51.336.10
Lieka skolinga:	DM	

Viso pagal įteikto Baden-Württembergui apskaičiavimą
 Statybos išlaidos sudaro: . . . . . DM 871.123.-

Statybos išlaidos padidėjo dėl savos kanalizacijos
 ir virtuvės bei butų sieninių spintų įrengimo.

Jau išleista	DM 644.729.24
Banko sąskaitoje	" 50.840.98
	Viso: DM 695.570.22
Nepriteklius	" 175.552.78
	Viso: DM 871.123.00

Atėmus pigiau įvykdytų darbų sumą apie DM 80.000 ir pridėjus ka-
 nalizacijos, virtuvės ir butų įrengimus apie DM 30.000, nepritek-
 lius sumažėtų DM 50.000 iki DM 125.552.

Tačiau pagal jau turimus duomenis likusi suma mokėti už darbus
 yra DM 61.190.- ir dar laukiama sąskaitų apie DM 81.000 sumai.
 Turint kasoje DM 50.000, dar trūktų apie DM 90.000. Taigi maždaug
 tos sumos, kurią žadėjo suaukoti Čikagos lietuviai.

Bendrai aukų iki 1965.4.24 d. įplaukė DM 195.570. Taigi dar nėra
 pilno trečdaliao to kiek bendruomenė prie statybos turėjo prisidė-
 ti.

Nežiūrint, kad reikėjo sava kanalizacija įrengti ir dar kitų nenu-
 matytų išlaidų prisidėjo, statybos suma neperšoks numatytų
 DM 790.000. Bet statant, dalis tarnautojų buvo apmokama iš staty-
 bos lėšų, o ir pati gimnazija finansinių sunkumų metu galėjo sko-
 lintis iš statybos kasos. Jei nebūtų vykdoma statyba, vargu, ar
 gimnazija būtų išsilaukusi. Ir dabar, kai gimnazija gražino skolą,
 jos kasoje neliko nieko, Iki galo metų dar gaus DM 105.000.- iš
 Vokietijos įstaigų, o reikia iki galo metų apie DM 200.000.-

Taigi nepagrįsti priekaištai, kad nereikėjo naujų rūmų statyti
 neturi tvirto pagrindo. Be statybos turbūt nebūtų Vokietijos įstai-
 gose įsigytas pasitikėjimas, nebūtų jos gimnazijos išlaikymui pa-
 ramų didinusios, o be jų didinimo gimnazijos ateitis būtų labai
 tamsi.

Už atidų ir kantrų pranešimo perskaitymą, visokiariopą paramą
 statant rūmus nuoširdžiai dėkoju.

Vasario 16 Gimnazijos
 Naujų Rūmų Statybos Komisija

Hüttenfeldas, 1965 m. balandžio mėn. 24 d.